

XV Krajowa Szkoła Nadprzewodnictwa
"Stulecie Nadprzewodnictwa"
Kazimierz Dolny, 9-13 października 2011 r.

**Struktura elektronowa, magnetyzm i fluktuacje spinowe
w nadprzewodzącym słabym ferromagnetyku Y_4Co_3**

BARTŁOMIEJ WIENDLOCHA

Wydział Fizyki i Informatyki Stosowanej,
Akademia Górniczo-Hutnicza im. St. Staszica w Krakowie

Nadprzewodnictwo i magnetyzm układu Y_4Co_3 (określanego również przy nieco innej stechiometrii jako Y_9Co_7), pomimo że jest znane od ponad 30 lat [1], ciągle nie jest w pełni zrozumiane. W szczególności gruntowne badania struktury elektronowej i magnetyzmu tego związku przy użyciu metod *ab initio* nie były jak dotąd prowadzone. W referacie omówione zostaną wyniki obliczeń struktury elektronowej, przeprowadzone dla Y_4Co_3 przy użyciu metody full-potential KKR, które dostarczają wielu nowych i interesujących informacji na temat własności związku. W szczególności obliczenia w stanie magnetycznym potwierdzają, że źródłem magnetyzmu układu jest pojedynczy atom kobaltu znajdujący się na nieuporządkowanej podsięci (2b) w komórce elementarnej, zawierającej 21 atomów, podczas gdy pozostałe atomy itru i kobaltu pozostają praktycznie w stanie niemagnetycznym. Co więcej, magnetyzm układu nosi cechy niskiej wymiarowości, ponieważ magnetyczne atomy kobaltu budują kwazi-jednowymiarowe łańcuchy wzdłuż osi z komórki elementarnej. Obliczony moment magnetyczny atomu Co(2b) nie jest duży (0.5 magnetona Bohra), a rozkład przestrzenny magnetyzacji spinowej w komórce związku pokazuje występowanie dużych rejonów w których polaryzacja spinowa jest zaniedbywane mała. To z kolei jakościowo pozwala sądzić, że w tych rejonach może występować singletowe nadprzewodnictwo typu BCS. Uzyskane z przybliżenia LDA wartości momentów magnetycznych oraz magnetyzacji są około 2.5-krotnie wyższe od wartości doświadczalnych, co wspiera zakwalifikowanie Y_4Co_3 jako słabego ferromagnetyka z istotnymi fluktuacjami spinowymi. Siła fluktuacji spinowych została również przeanalizowana i oszacowano parametr sprzężenia $\lambda_{sf} \simeq 0.1 - 0.2$. Ponadto, zbadano wpływ ciśnienia na magnetyzm układu również uzyskując wyniki charakterystyczne dla słabego ferromagnetyka z fluktuacjami spinowymi.

- [1] A. Kołodziejczyk, B.V.B. Sarkissian, B.R. Coles, J. Phys. F: Met. Phys. **10**, L333 (1980).